

DOCTORUL IOAN TELEIANU – PROMOTOR ȘI ORGANIZATOR AL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI MEDICAL POSTUNIVERSITAR

Dr. Sebastian Nicolau – București

Abstract:

Coming from a modest family of poor peasants from the village Brănești-Brebeni, Gorj county, born on April 7, 1929, Doctor Ioan Teleianu had a remarkable evolution, becoming a reference personality of the Romanian postgraduate medical education in the 2nd half the 20th century. He disappeared prematurely in 2007. In his paper, the author broadly addresses the meanings of his activities, lasting in the memory in his contemporaries.

Keywords: Ioan Teleianu, post-university, medicine

De-a lungul vremurilor s-a conturat adevărul, devenit aforism, potrivit căruia fiecare dintre noi, ne naștem, trăim și apoi părăsim lumea pământeană, odată cu generația din care facem parte. Se știe, de asemenea că, memoria, atât cea individuală, cât și cea colectivă, sunt înșelătoare iar distanța în timp face ca oamenii și faptele lor să fie greu de evaluat ca și reconstituirea peste vremuri.

Iată de ce am considerat întotdeauna că mărturiile cu toată posibila lor subiectivitate, pot reprezenta documente ce nu pot fi ignorate de cercetătorul sau evocatorul unor timpuri și personalități ce le-au ilustrat. Elementele rămân întru totul valabile în istoriografia medicală.

În acest context, evocarea doctorului Ioan Teleianu care a pășit de curând în eternitate (6 iunie 2007), credem că poate și trebuie efectuată cât mai curând de la stingerea sa din viață. Aceasta, întrucât în perioada 1978-1983 i-am fost apropiat colaborator și în continuare pentru tot restul vieții sale am beneficiat de generoasa sa prietenie.

Cum datele biografice sunt de multe ori definitorii pentru devenirea și conturarea deplină a personalităților, iată câteva dintre acestea.

Născut la 7 aprilie 1929 în comuna Brănești, satul Brebeni din județul Gorj, a urmat primele 4 clase primare în comuna natală, mergând zilnic circa 2 kilometri până la sediul școlii, efort răsplătit din plin de minunații învățători pe care i-a avut, dintre care Ion Constantinescu, rămas prin valoarea-i și talentul didactic legendar în timpuri, în întreg județul. Zeci de intelectuali îi datorau recunoștință, pentru zelul și priceperea de a fi croit copiilor drumurile corectitudinii și dragostei de învățatură.

Ioan Teleianu a păstrat întreaga viață un cult satului natal, care a fost nu numai leagănul

copilăriei ei, și exemplul viu al unor valori morale perene indubitabile cu modelul oamenilor harnici care, deși săraci, numai cu sârguință și pricepere, reușeau să smulgă roade pământului arid al locului.

În acea „veșnicie care s-a născut la sat”, despre care vorbea Lucian Blaga și în care venise pe lume doctoral Ioan Teleianu, oamenii se respectau între ei și numai cei harnici aveau cuvânt în treburile obștei. Mincinoșii și leneșii erau arătați cu degetul și erau ironizați până la ispășirea faptelor lor, impostura fiind sortită, prin definiție oprobriului.

Acolo, i s-au inoculat, viitorului medic, expert OMS, funcționar guvernamental și timp de două decenii director al Centrului de Perfecționare a Personalului Sanitar Superior (CPPSS) al Ministerului Sănătății, acele trăiri semnificative care i-au marcat comportamentul în întreaga activitate.

În anul 1941, în plin război, întrucât tatăl lucra ca muncitor la Atelierele CFR Grivița, părinții împreună cu cei 3 copii s-au mutat în Capitală, Ioan continuă clasa V-a la Școala nr. 40 din cartierul Steaua urmând ca la absolvirea a 7 clase primare să fie înscris la școala de ucenici a Atelierelelor CFR Grivița pentru a deveni strungar.

Datorită adaptării rapide la Școala din București și obținerii, datorită inteligenței sale chiar după primul an, al premiului I, l-au făcut pe învățătorul Enescu să-l susțină la examenul de admitere la Liceul CFR Aurel Vlaicu la care a devenit unul din elevii frunțași și pe care la terminat în anul 1948. A urmat apoi perioada 1948 – 1954 în care a urmat cursurile Facultății de Medicină terminată, de asemeni cu rezultate excelente.

Ca medic, a efectuat aproape 5 ani în mediul rural, așa cum erau reglementările timpurilor. A fost perioada cea mai îndrăgită de Ioan

Teleianu, a formării de început, locul de debut profesional ca medic de medicină generală fiind la Dispensarul Periș din fostul raion Snagov. Acești ani pot fi considerați ca o piatră de încercare, tânărul medic având în grijă populația a trei comune cu 10.000 locuitori și numeroase obiective ca ateliere diverse, unități agricole comunitare, școli, licee, cămine, grădinițe etc.

Cu ocazia unor verificări, inspectorii de specialitate impresionați de aptitudinile sale organizatorice i-au propus, în anul 1960 să vină în Ministerul Sănătății la Direcția de Învățământ, începând în concomitență și munca de medic de medicină internă în clinica profesorului Tiberiu Spârchez la Spitalul Grivița, apoi la Institutul de oncologie și Spitalul Studențesc, în cadrul unei atrăgătoare activități de pedagogie și îndrumare metodologică.

De aici, a fost selectat și trimis la Organizația Mondială a Sănătății ca expert internațional, lucrând în cadrul Biroului Regional al OMS pentru Europa timp de aproape 4 ani cu post la Alger fiind consilierul Ministrului Sănătății al acestei țări în probleme de planificare, evaluare și strategie didactică ale învățământului medical și paramedical. De pe platforma acestui post a fost chemat să participe efectiv la elaborarea unor programe finanțate de Națiunile Unite, atât în Algeria cât și în alte țări în curs de dezvoltare din Africa. A fost o perioadă densă de acumulări și responsabilități care avea să-i marcheze evoluția profesională și după reîntoarcerea în țară. Acolo a venit în contact cu realități diverse, culturi și religii diferite, învățând „pe dinafară” câteva lucruri esențiale de viață, printre care „caută să întâlnești oameni de valoare, dacă vrei să realizezi ceva, acceptă tot ce este mai bun, indiferent de unde vine iar dacă tu nu poți, încurajează cel puțin pe cei ce pot”.

Revenit în țară din misiunea sa doctoral Ioan Teleianu a lucrat, mai întâi ca expert instructor principal la Centrul de Perfecționare a Personalului Superior Sanitar, de abia înființat, devenind apoi din 1977, până aproape de pensionare directorul acestei unități subordonate Ministerului Sănătății.

În cadrul acestei unități s-a ocupat și a participat la cele mai importante decizii cu implicații asupra specializării și perfecționării medicilor din toate specialitățile, adaptând

acțiunile întreprinse la nevoile țării dar și la cerințele internaționale, astfel încât, având experiență de cel mai înalt nivel a putut aborda, în devans, aspecte noi, în viziune modernă, pe tărâm managerial și pedagogic. Probleme care abia după 1989 au devenit de actualitate, le-a abordat curând la revenirea în țară, multe din acestea aducându-i neplăceri, la vremea respectivă. Elaborarea de teste de nivel sau de aptitudini pentru unele specialități medicale, a programelor de pregătire pe baza obiectivelor educaționale și criteriilor de performanțe, perfecționarea conducătorilor secțiilor de spitale pornind de la detectarea situațiilor profesionale semnificative acestor funcții, abordarea perfecționării cu mijloace minime a domeniilor de vârf, a explorărilor paraclinice, sunt doar câteva exemple din multitudinea celor de care și-a legat numele și mintea creativă.

Desigur, în activitatea sa, cel mai mare impact l-a avut organizarea, alături de învățământul din facultățile de medicină (postuniversitar), a unui învățământ pe acele discipline care nu aveau reprezentare, respective catedre în facultăți. Acest domeniu a fost deosebit de vast, pornind de la inițierea medicilor în domeniul unor tehnici de explorare sau a unor tehnici de intervenție cu aparatură procurată sporadic icicolo, de unii medici de elită, până la organizarea de cursuri pentru discipline terapeutice mai puțin ortodoxe la vremea respectivă, așa cum a fost cazul cu homeopatia și acupunctura, domenii care au fost introduce oficial ca forme de învățământ post universitar în anul 1980. Pe bună dreptate s-a spus despre Ioan Teleianu că a reînviat homeopatia și revigorat acupunctura. De altfel, pentru ceea ce a făcut și-a bine meritat alegerea ca și fondator și președinte al primei Societăți Naționale de homeopatie din România.

Prin întreaga sa viață și activitate, prin inteligența, competența, puterea de dăruire în slujba unui ideal și crearea unei opera de pionierat, doctoral Ioan Teleianu, rămâne un model adevărat intelectual care în lupta permanentă cu inerția oamenilor și vremurilor, s-a ridicat mereu deasupra acestora.

Bibliografie

1. Documente din arhiva personală a autorului